

Comisia economie, buget și finanțe

Coraport

asupra Raportului Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova pentru anul 2022 (nr.3419 din 29.12.2023)

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu Planul audierilor pentru sesiunea primăvară-vară a anului 2024 aprobat prin Decizia Comisiei CEB-07 nr.44 din 14 februarie 2024, a audiat în ședința sa Raportul Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova pentru anul 2022 (în continuare – Raport).

Raportul a fost aprobat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-63 din 28 decembrie 2023, fiind elaborat în baza informației prezentate de către furnizorii de ajutor de stat și de minimis.

Audiind raportul prezentat în ședință, Comisia a constatat că acesta cuprinde informația privind valoarea și structura ajutoarelor de stat, ajutoarelor de minimis și măsurilor de sprijin acordate pentru prestarea Serviciilor de interes economic general (SIEG), raportate de către 336 furnizori (fiind în creștere comparativ cu anul anterior), precum și informația referitor la monitorizarea ajutoarelor de stat autorizate și implementarea Serviciului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” al Republicii Moldova (SIRASM).

Comisia a reținut că, principalele direcții în anul 2022 au fost alinierea schemelor de ajutor de stat existente și promovarea culturii concurențiale. Valoarea ajutorului de stat raportată pentru anul 2022 a fost de 3 369 924,0 mii lei (sau 1.23% din PIB), fiind în creștere ca valoare față de anul 2021. Dinamica ascendentă a valorii ajutorului a fost determinată, de implementarea noilor măsuri de sprijin oferite pentru prestarea SIEG și sporirea semnificativă a cuantumului unor scheme de ajutor de stat implementate în raport cu perioadele precedente.

Cât privește valoarea ajutorului de stat autorizată de către Consiliul Concurenței, aceasta a fost de 2 823 288,0 mii lei (84% din valoarea ajutorului de stat raportat), iar cuantumul ajutorului de stat destinat remedierii pagubelor cauzate de calamități naturale sau de alte situații excepționale a fost de 1 048 177,0 mii lei. (31% din valoarea ajutorului de raportat).

Comisia constată că Raportul conține și informație referitor la structura ajutorului de stat raportat după modalitate, forma de acordare, obiectiv și furnizori. Astfel, conform formei de acordare a ajutorului s-a constatat că în anul 2022, cea mai mare pondere din ajutor a fost raportat sub formă de renunțări la veniturile bugetare fiind de circa 65% din valoarea totală a ajutorului de stat. Această dinamică a fost diminuată de reducerea valorii ajutorului de stat raportat sub formă de scutiri

și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii, precum și a valorii ajutorului raportat sub formă de împrumuturi oferite în condiții preferențiale. Cu referire la practica internațională, această tendință impune necesitatea eficientizării acordării ajutorului de stat prin oferirea preponderentă a măsurilor de sprijin sub formă de cheltuieli bugetare.

Principalii furnizori de ajutor de stat au continuat a fi Autorități ale administrației publice centrale (APC), circa 99,8% din numărul total de măsuri de sprijin fiind raportate de către acestea și anume cei mai mari furnizori de informații fiind Serviciul Fiscal de Stat, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) și Serviciul Vamal.

Totodată, s-a constatat că în anul 2021 valoarea ajutorului de minimis (inclusiv pentru SIEG) a fost de 152 342,0 mii lei, fiind în creștere față de anul 2021. Această majorare a valorii ajutorului de minimis a fost determinată în special de sporirea numărului beneficiarilor care au primit ajutoare în cadrul unor scheme.

Cât privește valoarea măsurilor de sprijin acordate pentru prestarea SIEG, aceasta a fost de 1 118 374,0 mii lei, fiind în descreștere în raport cu anul precedent. Din valoarea măsurilor de sprijin total raportată, valoarea ajutorului de stat autorizată a constituit 814 941,0 mii lei (sau circa 72,87% din total).

Concluzionând, menționăm că Raportul oferă o imagine detaliată asupra ajutoarelor de stat acordate în Republica Moldova în 2022, evidențiind valorile, formele de acordare și impactul acestora asupra economiei naționale. Este un instrument esențial pentru asigurarea transparenței și eficienței în utilizarea resurselor publice și pentru promovarea unui mediu concurențial echitabil.

Totodată, Raportul nu detaliază în mod suficient criteriile de acordare a ajutoarelor de stat și modul în care acestea sunt monitorizate și evaluate pentru eficiență și impact economic. Există variații semnificative în distribuirea ajutoarelor de stat între diferitele regiuni, ceea ce poate indica o inegalitate în alocarea resurselor publice.

În rezultatul audierii Raportului privind ajutoarele de stat acordate în anul 2022, Comisia consideră necesară întreprinderea următoarelor acțiuni:

1. Consiliul Concurenței va armoniza, în continuare, actele normative din domeniul ajutorului de stat la prevederile Uniunii Europene și va întreprinde măsuri privind colaborarea eficientă în vederea alinierea schemelor de ajutor de stat existent la aquis-ul UE în domeniu;

2. Consiliul Concurenței va contribui la creșterea transparenței prin publicarea periodică a datelor detaliate privind ajutoarele de stat și implementarea unui portal accesibil publicului pentru monitorizarea ajutoarelor.

3. Consiliul Concurenței va contribui la eficientizarea procesului de alocare a ajutorului de stat prin simplificarea procedurilor administrative pentru acordarea ajutoarelor și implementarea unor criterii clare și obiective pentru selecția beneficiarilor.

4. Guvernul va analiza oportunitatea de a oferi mai multe măsuri de sprijin sub formă de cheltuieli bugetare și diminuarea celor acordate sub formă de renunțări la venituri bugetare;

5. Guvernul va asigura o distribuire mai echitabilă a ajutoarelor de stat între regiuni pentru a promova dezvoltarea economică uniformă.

6. Consiliul Concurenței va promova, în continuare, cultura concurențială în partea ce ține de ajutorul de stat atât în cadrul autorităților publice cât și a întregii societăți.

Implementarea acestor acțiuni va contribui la utilizarea mai eficientă a resurselor publice și la promovarea unei economii competitive și echitabile.

Urmare audierii, Comisia a luat act de informația prezentată în Raportul Consiliului Concurenței și propune spre audiere în ședința plenară a Parlamentului.

Radu MARIAN,
Președintele Comisiei